

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

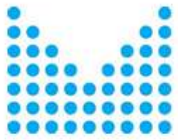
Aktuální informace k obecně závazným vyhláškám

Mgr. Markéta Mlynářová,
vedoucí oddělení dozoru Pardubice-Hradec Králové
Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

Aktuální judikatura a legislativa – Místní poplatky

- **(Procesní) novela zákona o místních poplatcích k 1. 1. 2024 (zákon č. 252/2023 Sb.)**
 - možnost požádat správce poplatku o vyměření poplatku rozhodnutím ve lhůtě pro stanovení poplatku,
 - úprava ve vztahu k insolvenčnímu řízení,
 - změna pravidel pro navyšování poplatku,
 - **změna v předmětu u poplatku z pobytu, nově mají poplatek platit i osoby, kterým je poskytována komplexní lázeňská léčebně rehabilitační péče plně hrazená z veřejného zdravotního pojištění (tzv. „křížkaři“).**
- **Obcím lze přesto doporučit vydat s účinností k 1. 1. 2024 nové obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích; pro tvorbu obecně závazných vyhlášek **doporučujeme využít nové interaktivní vzory** dostupné na webových stránkách Ministerstva vnitra <http://www.mvcr.cz/odk> nebo na [Portálu veřejné správy](#).**
- **Pro tvorbu obecně závazných vyhlášek lze využít i standardní neinteraktivní vzory dostupné na webových stránkách Ministerstva vnitra <http://www.mvcr.cz/odk>.**

Aktuální poznatky k místním poplatkům se zaměřením na poplatky za komunální odpad

PROBLEMATIKA MÍSTNÍCH POPLATKŮ

- Problematika místních poplatků je komplexním a kogentním způsobem upravena zákonnou úpravou; **jakékoliv odchylky OZV od zákonem stanovené úpravy vedou k rozporu se zákonem.**
- Zákon o místních poplatcích umožňuje obci zavést tyto místní poplatky:
 - a) poplatek ze psů,
 - b) poplatek z pobytu,
 - c) poplatek za užívání veřejného prostranství,
 - d) poplatek ze vstupného,
 - e) poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
 - f) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace,
 - g) poplatky za komunální odpad,
 - poplatek za obecní systém odpadového hospodářství,
 - poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.
- **Obce v žádném případě nesmí zavádět jiné než zákonem stanovené poplatky.**
- Obce mohou v obecně závazných vyhláškách o místních poplatcích **upravovat jen ty záležitosti, které výslovně stanoví zákon o místních poplatcích**; výčet těchto záležitostí je upraven v § 14 zákona o místních poplatcích a jedná se o uzavřený (taxativní).

PROBLEMATIKA MÍSTNÍCH POPLATKŮ

- V OZV o místních poplatcích obce mohou upravit pouze:
 - sazbu poplatku,
 - lhůtu pro podání ohlášení (případně vyloučení povinnosti podávat ohlášení),
 - splatnost poplatku, **nejde-li o poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, u něhož obec zvolila v obecně závazné vyhlášce dílčí základ podle § 10k odst. 1 písm. a) nebo b).**

- osvobození a úlevy od poplatku (nediskriminačního charakteru)*,
- paušální částku poplatku tam, kde to zákon výslovně umožňuje, připouští-li zákon u tohoto poplatku volbu paušální částky, **upraví obec i způsob její volby**
- další způsob placení nad rámec daňového řádu,
- **delší lhůtu** pro podání oznámení změn v podaném ohlášení,
- u poplatku za užívání veřejného prostranství nebo poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst obec určí místa, která těmto poplatkům v obci podléhají,
- u poplatku za odkládání odpadu z nemovité věci obec zvolí jeden z dílčích základů tohoto poplatku, případně může určit i minimální dílčí základ tohoto poplatku.

***Osvobození (úleva) od poplatku musí mít vždy návaznost na předmět poplatku nebo specifické postavení poplatníka, které má vliv na jeho vztah k poplatkové povinnosti.**

NEJČASTĚJŠÍ POCHYBENÍ

- **Formální pochybení** (gramatika, interpunkce, používání razítka s malým statním znakem, nedodržování legislativně-technický zvyklostí, chybějící přílohy, chybné vnitřní odkazy);
- **Vlastní úprava vzniku/zániku poplatkové povinnosti** (*upraveno zákonem o místních poplatcích*);
- **Úprava prokazování skutečností rozhodných pro osvobození, případně stanovení způsobu prokazování konkrétních skutečností** (*upraveno daňovým řádem*);
- **Zúžení formy podání ohlášení**, např. pouze písemně, nikoli už ústně do protokolu (*upraveno daňovým řádem*);
- **Úprava přechodu ohlašovací povinnosti na zákonné zástupce nebo opatrovníky a poplatníků, kteří nenabýli plné svéprávnosti nebo jsou omezeni ve svéprávnosti** (*upraveno daňovým řádem a zákonem o místních poplatcích*);
- **Úprava způsobu placení poplatku** (*upraveno daňovým řádem*);
- **Kombinace starých a nových vzorů MV;**
- **Doplňování vzorů o nezákonná ustanovení**, např. převzetí celých pasáží z dosavadních OZV;
- **Stanovení pravidel pro navyšování poplatku v případě jeho pozdní úhrady či úhrady v nesprávné výši.**

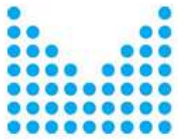
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Poplatky za komunální odpad

- Právní úprava zpoplatnění sjednocena k 1. 1. 2021 v zákoně o místních poplatcích
 - zavedeny dva nové místní poplatky za komunální odpad,
 - vždy se jedná o charakter místního poplatku.
- Poplatky za komunální odpad jsou:
 - **Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství (§ 10e a násl.)**
(náhrada za místní poplatek dle § 10b zákona o místních poplatcích)
 - **Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci (§ 10i a násl.)**
(„náhrada“ za poplatek dle § 17a „starého“ zákona o odpadech)
- Smluvní úhrada byla bez náhrady vypuštěna (§ 17 odst. 6 „starého“ zákona o odpadech).

Jinou (byť i soukromoprávní) úhradu za odpad není obec oprávněna vybírat.

NĚKTERÉ ASPEKTY PŘI ZAVÁDĚNÍ POPLATKŮ ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD

- Obec může pro své území zavést pouze jeden z poplatků.
- Poplatky jsou ročního charakteru; **obec by měla poplatek zavést výhradně k 1. 1.**
 - V průběhu roku nelze OZV v podstatných záležitostech měnit v neprospěch poplatníků.
 - OZV zavádějící poplatek za komunální odpad je nutné z důvodu zachování patnáctidenní legisvakanční lhůty schválit na zasedání zastupitelstva a následně vyhlásit ve Sbírce právních předpisů ÚSC nejpozději 17. prosince.
 - Vydáno společné stanovisko MV a MF k obecně závazným vyhláškám, kterými obce zavádějí poplatky za komunální odpad a které nenabýly účinnosti k 1. lednu 2023.
- Zákon uvádí vždy maximální výši sazby příslušného poplatku
 - Obec může do poplatku promítnou veškeré náklady související s odpadovým hospodářstvím.
 - Obec je při stanovení sazby poplatku limitována „pouze“ maximální výší zákonné sazby.

POPLATEK ZA OBECNÍ SYSTÉM ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

- Konstrukce poplatku vychází z dnes již zrušeného místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru (...) komunálních odpadů dle § 10b zákona o místních poplatcích.
- Jedná se o poplatek za samotnou existenci systému nakládání s komunálním odpadem v obci.
 - „Paušální“ poplatek, který nezohledňuje reálnou produkci odpadu.
- Jednoduchá správa poplatku.
- Poplatník
 - fyzická osoba přihlášená v obci nebo
 - **vlastník** nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce.
- **Osoba může být souběžně poplatníkem jak z titulu přihlášení, tak z titulu vlastnictví.**
- Sazba poplatku
 - sazba poplatku činí nejvýše 1 200 Kč,
 - stanovení sazby je čistě v uvážení zastupitelstva obce,
 - není nutné provádět žádné rozúčtování nákladů.

PROBLEMATICKÉ OBLASTI

- **Různá výše poplatku pro „místní“ a pro „rekreanty“.**
 - Místní poplatek je paušálního charakteru, přičemž zákon zavádí dvě rovnocenné kategorie poplatníků, tj. osoby přihlášené v obci („místní“) a vlastníky nemovitých věcí zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášena žádná osoba („rekreanti“).
 - **Problematika řešena v aktuálním nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 25/22 ze dne 11. 4. 2023**
 - nelze „místní“ zvýhodnit poskytnutím úlevy (či osvobození) bez dalšího,
 - zvýhodněním „místních“ obec nepřípustně modifikuje základní parametry poplatku, které spočívají v neutralitě výše poplatku vzhledem k rozsahu vyprodukovaného odpadu a zásadně rovném rozložení nákladů mezi jednotlivé skupiny poplatníků; pokud chce obec zohledňovat reálnou produkci odpadu, má zavést druhý poplatek za komunální odpad,
 - **přihlášení fyzické osoby k pobytu v obci neznamená, že tato osoba bez dalšího produkuje méně či více odpadu, protože toto kritérium ze své podstaty nezohledňuje, kde a jakým způsobem osoba skutečně žije.**
- **Stanovení osvobození (úlevy), aniž by obec měla pro takovýto postup objektivní a racionální důvody.**
- **„Preventivní“ osvobozování cizinců z důvodu potencionální nevymahatelnosti poplatku.**
- **Osvobození (úleva) pouze pro osoby s „trvalým“ pobytem; opomíjí se jiné druhy pobytu (zejména přechodný pobyt občanů EU).**

POPLATEK ZA ODKLÁDÁNÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU Z NEMOVITÉ VĚCI

- Konstrukce poplatku vychází ze skutečného množství vyprodukovaného **směsného** komunálního odpadu.
- Předmětem poplatku je odkládání směsného komunálního odpadu z nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinou rekreaci; **předmětem poplatku tak není odkládání odpadů z jiných „míst“.**
- **Zákon nabízí 3 dílčí základy (obec si musí vybrat vždy pouze jeden)**
 - **hmotnost** odpadu odloženého z nemovité věci v kilogramech připadajícího na poplatníka,
 - **objem** odpadu odloženého z nemovité věci v litrech připadajícího na poplatníka, nebo
 - **kapacita** soustředovacích prostředků pro nemovitou věc na odpad v litrech připadající na poplatníka.
- **Možnost stanovení minimálního základu dílčího poplatku**
 - smyslem daného institutu je předcházet tomu, aby se poplatníci vyhýbali povinnosti platit za odpady; 10 kg (v případě hmotnosti odpadu) nebo až 60 l (v případě objemu odpadu nebo kapacity soustředovacích prostředků).
- **Sazba poplatku je**
 - až 6 Kč/kg (základem je hmotnost odpadu), nebo
 - až 1 Kč/l (základem je objem odpadu nebo kapacita soustředovacích prostředků).

POPLATEK ZA ODKLÁDÁNÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU Z NEMOVITÉ VĚCI

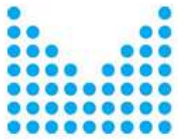
- **Poplatník**
 - fyzická osoba, která má v nemovité věci bydliště, nebo
 - vlastník nemovité věci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba.

 - **Plátce**
 - společenství vlastníků jednotek, pokud pro dům vzniklo, nebo vlastník nemovité věci v ostatních případech.
- **Plátce poplatku je povinen vybrat poplatek od poplatníka a odvést jej správci poplatku.**

PROBLEMATICKÉ OBLASTI

- **Placení poplatku „předem“, tj. v průběhu kalendářního roku**
 - Pokud je stanoven základ poplatku podle objemu odloženého odpadu nebo podle hmotnosti odloženého odpadu, tak je možné platební výměr vydat až po ukončení celého poplatkového období (tj. následující kalendářní rok); zákon neumožňuje vydávat platební výměry v průběhu roku (byť i jen za část roku).
 - Pokud je stanoven základ poplatku podle kapacity soustředovacích prostředků, lze v takovém případě připustit stanovení splatnosti i během roku; takto stanovená splatnost však může způsobovat významné aplikační problémy. Doporučuje se splatnost stanovit až po uplynutí celého poplatkového období, případně v několika splátkách za uplynulé části roku (čtvrtletní či pololetní splatnost).
- **Stanovení diferenciované sazby poplatku či minimálního základu dílčího poplatku**
 - Sazba i minimální základ dílčího poplatku musí být stanoveny jednotně; v opačném případě dochází k popření základního principu poplatku „platiš, kolik vyhodíš“ a k diskriminaci jednotlivých poplatníků.
- **Osvobození a úlevy od poplatku**
 - Právní úprava výslovně nezakazuje obcím stanovovat osvobození či úlevy od tohoto poplatku, na druhou stranu jejich poskytování ani nepředpokládá; samotná konstrukce poplatku má již zachycovat reálnou produkci směsného odpadu.

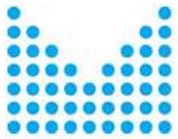
PROBLEMATICKÉ OBLASTI

- **Stanovení obecního systému odpadového hospodářství v obci (určení konkrétních sběrných nádob a jejich objemu) v návaznosti na zpoplatnění**
 - Obec by obecní systém odpadového hospodářství měla stanovit tak, aby měl plátce (poplatník) možnost si vybrat kapacitu soustřed'ovacího prostředku, která bude nejlépe odpovídat jeho potřebám, tj. množství předpokládaného produkovaného odpadu, a to ve vazbě na obcí nabízenou četnost svozu.
 - V případě, že obec nebude schopná nabídnout různou kapacitu soustřed'ovacích prostředků ani variabilitu ve svozu směsného komunálního odpadu, a přesto by zavedla místní poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě kapacity soustřed'ovacích prostředků, nebude naplněn základní princip tohoto poplatku, neboť nebude zohledněna skutečná produkce odpadu. Obec musí řádně zvážit své možnosti, a na základě toho kritéria se rozhodnout pro zavedení toho kterého místního poplatku za komunální odpad.
 - Pokud obec zavede minimální dílčí základ, měl by její systém odpadového hospodářství reálně umožňovat plátci (poplatníkovi) odevzdat komunální odpad do výše minimálního dílčího základu.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Sbírka právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů

PRÁVNÍ ZAKOTVENÍ

- **Zákon č. 35/2021 Sb., o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů**
 - *Upravuje zřízení Sbírky právních předpisů, roli Ministerstva vnitra jakožto správce Sbírky právních předpisů, vlastní pravidla publikace právních předpisů, problematiku zveřejňování některých dalších aktů, přechodná ustanovení.*

<https://sbirkapp.gov.cz>

1. 1. 2022 = datum spuštění informačního systému Sbírky právních předpisů.

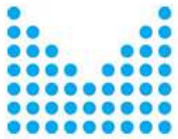
PŘÍNOSY ZŘÍZENÍ SBÍRKY PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

- Právní předpisy ÚSC a neústředních správních úřadů **nově centralizovaně vyhlašované v jednom veřejně přístupném elektronickém publikačním prostředku**, který umožňuje neomezený dálkový přístup.
- Zlepšení vymahatelnosti obecní regulace (zejména) veřejného pořádku ze strany Policie ČR.
- Odpadá povinnost zasílat právní předpisy ÚSC dozorovým orgánům a jiným orgánům veřejné moci postačuje zveřejnění ve Sbírce právních předpisů (s výjimkou koeficientů do konce roku 2023 a cenových map).
- Odpadá povinnost obcí vést evidenci právních předpisů – evidenci vede sama Sbírka právních předpisů.
- Nově vyhlašované právní předpisy již obce nemusí číslovat. Číslování obstarává automatizovaně Sbírka právních předpisů v návaznosti na okamžik jejich vyhlášení (zaslání do Sbírky).

VYHLAŠOVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

- Od 1. ledna 2022 se právní předpisy ÚSC vyhledávají jejich zveřejněním ve Sbírce právních předpisů.
 - Vyhlášení právního předpisu obce ve Sbírce právních předpisů je podmínkou jeho platnosti.
 - **Vyvěšení právního předpisu na úřední desce obecního úřadu nemá žádných účinků.**
- **Zveřejnění** provádí obec, která právní předpis vydala, a to zasláním jeho textu v otevřeném a strojově čitelném formátu (zejména docx nebo odt) a jeho metadat prostřednictvím elektronického formuláře, který je **dostupný na Portálu veřejné správy** (<https://portal.gov.cz/>) nebo lze využít přímý „proklik“ z webových stránek Sbírky právních předpisů <https://sbirkapp.gov.cz/>.
- Po vyplnění lze elektronický formulář s právním předpisem zaslat do Sbírky právních předpisů dvěma způsoby:
 1. **Přímo prostřednictvím brány Portálu veřejné správy** – vkladatel je po vyplnění formuláře vyzván k **přihlášení do své datové schránky z níž je formulář s právním předpisem ihned odeslán** do Sbírky právních předpisů;
 2. **Možnost vygenerovat vyplněný formulář, který obec vloží do vlastní elektronické spisové služby společně s právním předpisem, skrze níž ji odešle do datové schránky Sbírky právních předpisů.**
- Po zaslání elektronického formuláře s právním předpisem do Sbírky právních předpisů obec obdrží automaticky do datové schránky **vyrozumění o vyhlášení právního předpisu**.
 - Obec zveřejní **na své fyzické úřední desce oznámení o vyhlášení právního předpisu ve Sbírce právních předpisů po dobu alespoň 15 dnů** ode dne, kdy byla vyrozuměna o jejím vyhlášení. Současně toto oznámení **zveřejní i na „elektronické“ úřední desce.**

NÁHRADNÍ ZPŮSOB VYHLAŠOVÁNÍ

- **Nastane-li překážka bránící zveřejnění právního předpisu ve Sbírce právních předpisů** (např. technická porucha, živelní katastrofa), **správce Sbírky existenci této překážky oznámení** na své úřední desce (úřední deska MV).
- **Je-li potřeba** během trvání této překážky **neprodleně** právní předpis obce vyhlásit, **vyhlásí se zveřejněním na fyzické úřední desce = NÁHRADNÍ ZPŮSOB VYHLÁŠENÍ.**
 - Právní předpis je vyhlášen okamžikem vyvěšení na fyzické úřední desce (v tento okamžik se stává planou součástí právního řádu);
 - Právní předpis je nutné zveřejnit i na „elektronické“ úřední desce.
- **Pomine-li překážka** bránící zveřejnění právního předpisu ve Sbírce právních předpisů, správce Sbírky uveřejní na své úřední desce o této skutečnosti **oznámení.**
- Obec, která právní předpis vyhlásila náhradním způsobem následně **neprodleně zveřejní svůj právní předpis ve Sbírce právních předpisů**, a to standardním způsobem (zaslání prostřednictvím el. formuláře). **Následné zveřejnění ve Sbírce zveřejnění nemá vliv na platnost a účinnost náhradně vyhlášeného právního předpisu.**

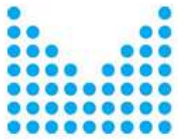
ZVEŘEJNĚNÍ STÁVAJÍCÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ VE SBÍRCE PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

- Povinnost vložit stávající právní předpisy do Sbírky právních předpisů ÚSC do tří let ode dne nabytí účinnosti zákona o Sbírce právních předpisů ÚSC, tj. do 1. ledna 2025; **v opačném případě právní předpisy pozbydou platnosti.**
- Stávající právní předpisy budou obce **zveřejňovat obdobným způsobem, jakým budou vyhlašovat právní předpisy nové**, tj. prostřednictvím příslušného elektronického formuláře.
- **Odchytky od vyhlašování nových právních předpisů:**
 - Obce budou v rámci metadat **vyplňovat rovněž čísla právních předpisů;**
 - Obce **nemají povinnost právní předpisy zasílat v otevřeném a strojově čitelném formátu** – je možné zveřejnit i „naskenované“ texty právních předpisů.
- Obce mají možnost v rámci interního projektu „očista právního řádu“ konzultovat s územními odděleními dozoru Ministerstva vnitra aktuálnost stávajících právních předpisů a zvážit, které právní předpisy ve Sbírce zveřejní, které zruší, novelizují či vydají v aktualizované podobě znovu.

Přehled nejčastějších chyb (bez dopadu na řádné vyhlášení)

- **Použití chybného formuláře**
 - Záměna formuláře pro vklad nového právního předpisu za formulář pro vklad právního předpisu vydaný (a vyhlášený) před 1. 1. 2022.
 - Záměna formuláře pro vklad obecně závazné vyhlášky za formulář pro vklad nařízení.
- **Nesprávné vyplnění metadat**
 - Nedoplnění návazností (provazby) u právních předpisů (novelizace a zrušení).
 - Chybné vyplnění data vyvěšení na úřední desce (týká se právních předpisů vydaných a vyhlášených před 1. 1. 2022).
- **Vložení v jiném než otevřeném a strojově čitelném formátu**
 - Zejména se jedná o používání formátu PDF, který zpravidla nesplňuje podmínku strojové čitelnosti.
 - Používání „staršího“ formátu DOC, který nesplňuje podmínku strojové čitelnosti.
- **Duplicitní vklady právních předpisů do Sbírký právních předpisů**
 - Typicky v případech, kdy obec zjistí pochybení při vyplňování metadat nebo formátu textu právního předpisu, vloží celý právní předpis znova (namísto provedení opravy).

Přehled nejčastějších chyb (s dopadem na řádné vyhlášení)

- **Vkládání právních předpisů přímo do datové schránky Sbírkou právních předpisů bez použití příslušného formuláře**
 - Tyto případy byly zaznamenány zejména v počátcích spuštění informačního systému.
- **Nezveřejnění celého textu právního předpisu**
 - Typicky obec nezveřejní i přílohy právního předpisu, zveřejní pouze sudé/liché stránky (v důsledku skenování právního předpisu) apod.
 - V takovém případě je nutno požádat o výmaz a znovu (řádně) zveřejnit celý text právního předpisu.
- **Při odesílání pomocí spisové služby nepřípojení dokumentu s právním předpisem**
 - Prostřednictvím spisové služby je (chybně) zaslán pouze formulář ve formátu XML.
 - K vyplněnému formuláři ve formátu XML je nutné ve spisové službě připojit i všechny přílohy (text právního předpisu, případně další přílohy).

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Oddělení dozoru Pardubice-Hradec Králové

Jiráskova ul. 20
530 02 Pardubice

Ulrichovo náměstí 810
500 02 Hradec Králové

dozorpu@mvcv.cz

dozorhk@mvcv.cz

ID datové schránky: 6bnaawp

www.mvcv.cz/odk

tel.:

Mgr. Markéta Mlynářová

974 560 710, 603 190 884

Mgr. Hana Jansová

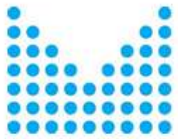
974 520 719

Mgr. Radka Vodrážková

974 560 713, 605 208 587

Mgr. Jan Štětina

974 560 711, 705 869 520

Kontakty na odbor veřejné správy, dozoru a kontroly

Náměstí Hrdinů 3
140 21 Praha 4

Telefon: 974 816 411
974 816 429

Fax: 974 816 816

E-mail: odbordk@mvcz.cz

Web: www.mvcz.cz/odk

Kontakty ke Sbírce právních předpisů ÚSC

E-mail: sbirkausc@mvcz.cz

Web: <https://sbirkapp.gov.cz/>

DĚKUJI ZA POZORNOST